

Omantunnonvapauden puolesta.

Nykyiseen sivistykseen kuuluu toisen ihmisen syvimmän vakaumuksen kunnioittaminen; mikäli se perustuu siveelliseen maailmankatsomukseen ja omakohtaiseen harkintaan. Tämä ajatus on ollut myöskin valtioiden lainsäädännön pohjana, ja n. s. omantunnonvapaus on miltei kaikkien maiden laeissa kansalaisille taattu oikeus. Niin meidänkin maassamme, joka täten on tunnustanut sen periaatteen, että yksilön omantunnon loukkaamattomuus on kansamme kunnia ja sen edistymisen ehtona.

Tunnettua on, että maassamme, kuten muissakin maissa ja aivan riippumatta niiden tietopuolisesta tai teknillisestä kulttuuritasosta, on ollut, on ja aina tulee olemaan kansalaisia, jotka vastustaan suhtautuvat asetettujen valtioiden tukemaan periaatteeseen, että siveellisiä arvoja saataisiin ja voitaisiin puolustaa tai rakentaa sodalla, s. o. järjestelmällisellä hävityksellä, viekkaudella, uhkalla ja enimmäkseen syyttömien ihmisten joukkomurhalla, mitä sota loppujen lopuksi on. Monet perustavat omantunnon epäilyksensä suoraan kristinuskon rakkauskäskeyn, toiset taas yleissiveelliseen, inhimilliseen, historialliseen, poliittiseen tai taloudelliseen katsantokantaan. Olisi helppo luetella miltei loppumaton joukko hengen miehiä, filosofeja, kirjailijoita, tieteilijöitä eri aloilta ja poliitikoita, jotka teoksissaan ja lausunnoillaan tukevat sellaista maailmankatsomusta. Sen selittäminen haihatte- luksi tai järjenvajanaisuudeksi on niinollen mahdoton.

Kaikista niistä laajakantoisista seurauksista, jotka johtuvat sellaisen periaatteen tunnustamisesta siveellisesti ja koskevat valtion suhtautumista siveellisiin lakeihin yleensä sekä erikoisesti sodan moraaliseen oikeutukseen, tahdomme tässä mainita vain yhden. Valtion julistamasta omantunnonvapaudesta seuraa välttämättömästi ja epä- mättömällä johdonmukaisuudella, että valtion lakien tulee kunnioittaa senkin vakau- musta, joka siveellisen elämäntutkimuksen pohjalla ja täyttäen muuten velvollisuu- tensa valtiota kohtaan kieltäytyy missään muodossa palvelemasta sotalaitosta.

Näin ei kuitenkaan vielä ole ollut, ja maamme sekä sotilas- että siviilivankilat ovat itsenäisyytemme lyhyenä aikana muu- riensa sisälle sulkeneet useita sodankieltäjiä, kun taas toisia, jotka eivät ole jaksaneet kes- tää heidän omaantuntoonsa kohdistunutta väkivaltaa, on tullut mielisairaiksi tai itse- murhaajiksi.

Tämä järkyttävä epäkohta on lopuksi ai- heuttanut sen, että Eduskunnassa on tehty esitys asevelvollisuuslain täydentämisestä tuon epäkohdan poistamiseksi. Että kan- samme kunnia sivistyskansana vaatii sen poistamista, siitä ei voi olla kuin yksi mieli- pide; kysymys on siis vain sopivimpien kei- nojen löytämisestä.

Tähän tarjoutuvat useissa maissa jo voi- massa olevat lait, jotka sallivat omantun- nonsyistä asevelvollisuudesta kieltäytyvien suorittaa siviilityötä kokonaan sotalaitoksen ulkopuolella, samalla kun ne säätämällä pitemmän palvelusajan siviilityössä oleville ehkäisevät lain väärinkäyttämistä. Samoin

ne osoittavat, että sodankieltäjät mielellään suostuvat tekemään metsä-, kaivos- tai kos- kityötä, suonviljelystä y. m. töitä, joita val- tiolla onkin aina tekeillä. Ruotsissa suorite- tut viralliset tutkimukset ovat näyttäneet lain hyvin vastaavan tarkotustaan, sekä sen tarpeellisuuteen että sen alaisten työnteki- jöiden käyttöön ja työnsuoritukseen näh- den.

Vaikka ne itsestään ovatkin selviä, pyy- dämme saada huomauttaa parista oleellisesta seikasta, joiden syrjäyttäminen — mikä ikävä kyllä muutamissa maissa on tapah- tunut — tietäisi koko lain tarkotuksen eli omantunnon ehdottoman vapauden kieltä- mistä. Toinen seikka on se, että siveellisen vakaumuksen tulee päästä oikeuksiinsa huo- limatta siitä onko sen perustus tietoisesti uskonnollinen vai ei. Tämä on tärkeätä koska, kuten yllä mainittiin, sotaa vastus- tava kanta saa tukea monelta muultakin tieto- ja tuntopuolisesti eittämättömän päte- vältä taholta paitsi suoraan kristilliseltä. Toinen vaatimus on se, että omantunnon- loukkaamattomuus tunnustetaan sekä rau- han että sodan aikana, koska juuri s o d a n palveleminen on kyseessä olevien kansalais- ten omantunnon vastaista. Paitsi että lain lakkauttamisen mahdollisuus sodan ajaksi olisi omantunnonvapauden mitä törkeimpiä loukkauksia, se tekisi itse lainkin nauretta- vaksi sen oman sisäisen ristiriidan vuoksi. Samalta näkökannalta on vaadittava, että niille kansalaisille, jotka asevelvollisuutensa aikana tai sen jälkeen ovat tulleet sofaa vas- tustavaan vakaumukseen, annetaan tilaisuus limituoda tämä vakaumuksensa jo rauhan aikana, niin että heidän nimensä poistetaan armeijan kirjoista, samalla kun heitä sen sijasta velvotetaan siviilityöhön määrätyksi ajaksi.

Ainoastaan täydelliset omantunnonvapau- den takeet voivat tyydyttää kansaa, joka on huomannut välttämättömäksi ja edulliseksi perustaa kulttuurinsa siveellisyyden ja kor- keimman ihmisyyden lakeihin.

Onni Eerikäinen, pastori.
Evy Fogelberg, kirjailijatar.
Paul Rich. Fredriksson, pastori.
Maikki Friberg, fil. toht.
Wald. G. v. Gerich, fil. maist.
Lucina Hagman, koulunjoht.
Anton Huotari, toimittaja.
Felix Iversen, yliopistonapulainen.
Tor Krook, pastori.
Gunnar Landtman, dosentti.
Greta Langenskjöld, fil. maist.
Th. Lillqvist, rakennusmest.
E. J. Nyström, fil. toht.
Oskar v. Schoultz, yliopistonlehtori.
Bengt Serenius, kappalainen.
Uno Stadius, en- rehtori.
Edvin Stenwall, pastori.
V. Tarkiainen, professori.
E. A. Tunkelo, yliopistonapulainen.
Mathilda Wrede, vapaaherratar.
Axel Ahlström, toimittaja.

